

Total No. of Printed Pages: 02

SUBJECT CODE NO: - T-5016
FACULTY OF HUMANITIES
M.A (Sem -III) (Marathi)
Examination May / June - 2023
Descriptive Linguistics- 301

[Time: 3:00 Hours]

[Max. Marks: 80]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B

- 1) विभाग 'अ' आणि विभाग 'ब' अनिवार्य आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

विभाग 'अ'

Q1 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

05

1. अगदी जवळच्या दोन ध्वनी मधला उच्चार भेद अर्थ निर्णायक ठरत असेल तर त्याला काय म्हणतात?
2. स्वन म्हणजे काय?
3. प्राकृत भाषांचे किती प्रकार आहेत?
4. अवधी म्हणजे काय?
5. स्वनिम म्हणजे काय?

ब. रिकाम्या जागी योग्य पर्यायी शब्द लिहा.

05

1. ध्वनीच्या कोणत्याही अर्थपूर्ण रचनेला _____ म्हणतात.
 अ) वाक्य ब) वाक्य खंड क) भाषिक रूप ड) स्वन
2. _____ हा एक काल्पनिक संबोध आहे.
 अ) स्वन ब) स्वनांतर क) रूपिका ड) स्वनिम
3. मानवी मुखाव्दारे उच्चारले जाणारे ध्वनी हे भाषेचे _____ आहे.
 अ) साधन ब) माध्यम क) कार्य ड) उद्देश
4. _____ च्या उच्चारणात मुखविवरातून बाहेर पडणाऱ्या हवेचे रोधन होत नाही.
 अ) व्यंजन ब) स्वर क) स्वनिम ड) पदीम
5. _____ हा उच्चारणातील अर्थदृष्टीने सर्वात लहान घटक असतो.
 अ) स्वन ब) रूपिका क) रुपिकांतर ड) या पैकी नाही

क. योग्य जोड्या जुळवा.

05

१) श्री. न. गजेंद्रगडकर	१) आधुनिक भाषाविज्ञान सिद्धांत आणि तापमान
२) मु. श्री. कानडे	२) मराठीचा भाषिक अभ्यास
३) ना. गो. कालेलकर	३) ध्वनी विचार
४) अशोक केळकर	४) भाषा आणि भासाशास्त्र
५) मिलिंद मालसे	५) मराठी भाषेचा आर्थिक संसार
	६) भाषा विचार आणि मराठी भाषा

ड. टिपा लिहा. (कोणतीही एक)

05

1. मानस्वर
2. उच्चार व लेखन यातील अंतर

विभाग 'ब'

Q2 खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

60

1. भाषिक संदेशन व भाषेत्तर संदेशन यातील साम्यभेद स्पष्ट करा.
2. उच्चारण स्थान व प्रयत्नांवर आधारित स्वनांचे वर्गीकरण करा.
3. रुपिम म्हणजे काय ते सांगून रुपिमांच्या मुल्य प्रकारांची चर्चा करा.
4. अर्थनिश्चिती म्हणजे काय ते सांगून अर्थ निश्चितीतील अडचणींचा मागोवा द्या.
5. अमेरिकन संरचनावादा विषयी सविस्तर विवेचन करा.
6. रचना म्हणजे काय ते सांगून रचनांचे प्रकार स्पष्ट करा.
7. रूपिका आणि शब्द यांची तुलनात्मक चर्चा करा.